

Nro. 2.

A FELS. R. CSASZARNAK ÉS A KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDÉLMÉBŐL.

*Holt Bétsden, Kedden Januáriusnak 5 ik napján
1802 ik éftendőben.*

B é t s.

Néhai B. Mészáros Cs. Kir F. M. Lajtnánt
árván maradt derék Hufzár Regimentjének, a
ga hadi tántomairól, és fok történetekben mu-
tatott hadi virtusaitól közönségesen esméretes
derék hazánkfiát *Stipsits G. F. M.* Lajtnántot
tette Fels. Urunk tulajdonosává.

A' Státus költségeinek meg kevesítése végett,
tettzett Ő Csász. Kir. Felfégének hat Német lo-
vas Regimentet, úgy mint, a' *Zetschuitz, Czartor-
risky és Anspach* vasas, a' *Modena, Hohenzollern*
és *Coburg* dragonyos regimenteket reducálni, és
azokat más Regimentekre fel osztani, úgy hogy
ennekutánna a' Császári kir. Kavalléria 6 dra-

B

gonyos, 6 könnyű szerű, és 8 vasas, következtetés-képen, mind öszve 20 regementből fog állani.

Továbbá elzúndóval ennekölte a' drago-nyos és könnyű szerű Regementeknek fejér forma ruha helyett, setét zöld posztóból való adatott, de mivel úgy tapasztaltatott, hogy a' zöld szín nem igen állandó, ismét fejér forma ruhák fog-nak azon regementeknek adatni.

Német Ország.

Stuttgardból Dec. 26 ik napján 1801. A' Fr. Respublikához ragasztatott Német tartományok-nak jelenvaló állapotjokat ekként rajzolták le néhány közönséges levelek: A' Lünevilleri és Londoni békeségék miatt sok lakosok meg tsal-latkoztak reménységekben, a' kik még most is avval ketsegtetik magokat, hogy a' következen-dő idők jobbak fognak lenni. — Minden békes-séges türeffel szenedi az új igazgatás módját, senki se kedveli azt, de még is senki sem rugo-dozik az ellen. — A' régi árendás előbbeni jó állapotjától tellyességgel el nem tud felejtkezni, a' falusi ember még most sem menekedhetik meg a' pusztító háború súlyos terheitől, a' kereske-dés pedig a' terhes vámok és harminzadok mi-att semmi úton módon nem virágozhat. — A' lok haramja minden utakat el foglalt, és ambár min-den töm öczök meg töltve legyenek is azokkal, még is senki sem mérészel bátran utazni. — A' szép erdőket szüntelen rongályák, 's pusztíttyák a' rosszul fizetett, fősvény, 's példára ásetozó érdő birák és tsölzök, az ifjúság jó nevelésére semmi háznos intézetek nem tétetnek. — A' Réus bal partyanak lakosai közt, a' Francia gondolkozás módjához leg inkább közelitnek a' Moguntziaiak, leg távolabb vannak attól a' Trieriek. — Azonban egy város sem vesztett a' háború miatt, annyit mint

Moguntzia. — Népeffége egy harmad réffzel meg kevesedett — úttai pufztán maradtak, allig lehet imitt amott egy két embert azokon látni — a' bizodalmatlanság, és a' részre való hajlás minden egymással való nyájas társalkodáft el rontott, senkinek a' Fr katona őrizettől a' polgároknak házaikba menni nem szabad — Izámos nemes familia költözött ki honnyaiból — a' közöséges sétáló helyek el tűntek, és tsak egy két bálra szorítottak a' téli mu'atságok. — Koblentz városában nagy előmenetelt tesznek a' Francia szokások, ellenben *Koloniában* még most is a' régi lélek eleveníti a' lakosokat — *Bonn* városa, a' melly ennekelőtte a' Vál. Fejedelmi udvartól élt, most igen nagy szegénységre jutott — az oda való fő Oskolában valamint a' tanulóknak, úgy a' tanítóknak száma is meg kevesedett — Sohosem neheztelnek a' Frantziákra jobban, mint *Achenben* (Aquisgranumban), a' melly régi Birodaombeli jussait és fényességét épen el nem felejtheti, — *Trierben* még most is a' régi Német jó szivűség uralkodik, 's még most is a' régiekhez ragaszkodik.

Moguntziából Decemb. 20 ikán 1801. A' Rérusi négy új helytartóságoknak Prétéc ussaihoz olly rendeléft küldött a' Frantzia Kormányzék, hogy az ott találtatandó archivumoknak, documentumoknak, és irasoknak által vételekre alkalmas Commissariusokat nevezzenek ki. — De minthogy ezek az Archivumok, a' múlt Francia haború alatt vagy mind izellyel szórattak, vagy másuvá vettek (mint p. o. a' Kolóniai Vál. Fejedelemségbéli Archivum Hamburgba), és meghatározvanintsen, kinek költségén kellyen azokat vissza vitetni, úgy láttzik, hogy nem egy hamar fog a' Frantzia Kormányzék parantsolatya be tellyeffitetni.

Frankfurtból Dec. 22-ik napján 1801. A' Máltai Vitézi Rend jövendőbéli nagy Meiterére nézve leg több voks ment Német Országban, a' Bavaríai Vál. Fejedelem második szülött fiára. — Annak a' Gróf *Rumfordnak* élete, a' kiról a' M. Kurir utolsó darabjában mi is emlékezetet tetünk, egy közönséges levélben ekként adatik elő: „Ez a' tudományáról, és felebaráti szeretetéről közönségesen esméretes férfiú északi Amérikanak *Rumford* nevezetű városában született, ennekelőtte *Thomson Beniaminnak* hivatott, és virágzó ifjúságában gazdag feleséget vett kitől egy leánya maradt. Az Amériikai háború tüze ki ütésének alkalmatosságával mindjárt az Anglusok mellé állott, és *Neuyorkban*, egy dragonyos Regiment Obrist-lajtinantjává tétellett — Ekkor nyerte azt a' pensiót Angliától, a' melly még most is mindezen esztendőben ki jár nékie — Amérikából 1784-ik esztendőben Angliába jött, a' hol mingyárt meg nemesítette őtet a' király. — Onnan a' Monachiumi Vál. Fejedelmi udvarhoz hivatott, 's azon szép és hasznos intézetjeire nézve, a' mellyeket ő ottan tett, néhai *Károly Tódor Vál. Fejedelem* által Gróf *Rumford* név alatt, R. Sz. Birodalombéli Grófságra és Obrist-lajtinántságra emeltetett — Kevés idővel annakutánna követnek akarta őtet a' nevezett Vál. Fejedelem Londonba küldeni, de mivel az Angliai Királynak született jobbágya volt, el nem érhetette azon fényes hivatal, hanem továbbá is magános életben élt, és mint a' London tudós Társaságnak 2-ik Előülője igen sok jót mivelt. — Most, a' mint meg mondánk, Párisban múlat, és az oda való Nemzeti Institutumnak tagjává tétellett.

Olasz Ország

Boczenből Tyrolisnak egy nevezetes városából,

October 18-ik napján 1801. Épen most jöttem azon utazásomból vissza, a' mellyet a' Velencei és Cisalpinai Statusokban tettem. Az elsőbben számtalan nyomdokait láttam a' múlt Novemberi nagy özönnek. — A' Brenta vize mentében fekvő Velencei nyári mulató házak még most is tele vannak iszappal. — A' Tagliamento folyó vize, a' mellyen a' nyári hónapokban sokszor száraz lábba' is által lehet menni, egynéhány órákig tartó földre ki öntött. — Az *Ets* folyóviz is sok károkat okozott; de azon borzasztó pusztításokkal, a' mellyek a' Cisalpinai szabad mezőséget érdeklették, még tsak hasonlítani sem lehet. — A' mi keveset a' pusztító háború a' boldogtalan lakosoknak hátra hagyott, azt is el ragadta a' nagy özönviz; az ez által okoztatott kár 30 millióra tétetődik. — Az őszi vetés töbnire lemmivé tétetődött. — Sok *Pó*, *Mincia* s. a. t. folyóvize mellett fekvő helységeknek allig láthatni valamelly nyomait. — Három héttel az özön viz után is sok holt testeket láttam, valamint az embereknek, úgy a' barmoknak is. — Az özöntől hátra maradt fok tsúnyság, nem kevés betegséget hagyott maga után, mindenütt fok a' beteg ember kivált a' Cisalpinai Respublikában. — A' Velencei Statusokban meg károsítatott lakosokat a' Kormányzék fogelli. — Mindenütt, de kiváltképen Velentze várossában igen derék policiai rendelkezés van, most igen ritkán hallatnak a' lattomba való gyilkosságok, nem úgy, mint ennelötte. — A' Véronai hidon egynéhány koldúft láttam, a' kik süvegeiknek egyik oldalán Auszriai, a' másik oldalán Cisalpinai kohardát, avagy bokkrétat viselnek. A' ki a' Cs. Kir.részről mellettek el megy, így szólittják meg: *Caro Cristiano*, az az, kedves Keresztényem; a' Cisalpinai részről valókat pedig így *Generoso Cittadino*, az az, Cisalpinai nemes gondolkozású polgár. — Közönségesen

nagyon ékefen szállók az O'asz Országi k'lvé-
sok, kiváltképen ha alamisat kapnak; de a' kik-
től nem kapnak, azokat le is szokták motskolni.

Frantzia Respublika.

Az Ammiensi Congressusról azt irták H'gf-
ba (kétség kívül az ott lévő Bataviai követnek
polgár *Schimmelpenninek* a' Cancelláriájából),
hogy az ott lévő meg hatalmazott Frantzia és
Anglus követ minifterek három fő pontban már
meg egyeztek volna egymással, úgymint 1) Az.
A. Belgiumnak — 2) A' Rénus bal partján fek-
vő Német tartományoknak Frantzia Országgal
való örökös öszve kapcsolásokban, és — 3) ab-
ban is, hogy a' Toskánai Nagy Herczegnek szen-
vedett kára Német Országban pótoltsason ki —
— O'asz Ország jövődöbéli sorsának meg hatá-
rozásában, a' minthasonlóképen *Ammiensből* irta-
tik, még eddig meg nem egyezhettek *Bona-
parte Josef* és *Lord Cornwallis*. Amaz egy oby-
titkos egyességet terjesztet ennek eleibe, a' mely-
lyet ha való, a' múlt tavasszal a' Spanyol Orszá-
gi Status minifter herczeg *Alcudia*, vagy a' mint
közönséges nevezik, a' békeffég hercege, *Bona-
parte Lucianna*l együtt meg állítottak. E' ne-
rint a' Pármái herczegnek minden eddig bírt bi-
rodalmairól le kellene mondani, 's azokat a' Szár-
diniai Királynak a' Piemonti hercegségeét en-
gedni. — De még eddig semmi bizonyost nem
lehet e' tárgyról írni és szállani.

A' Párisi 19 ik Decemberi tudósítások szerént,
az oda való tövénytudó, és diplomaticus sz mé-
lyekből egy különös Commissiót nevezett ki. a'
melly az ott lévő Cs. Kir. követtel Gróf *Koben-
zel Fileppel*, az Orosz Cs. követtel Gróf *Mar-
kowl*. és a' Prusziai Kir. követtel *Marquis Luc-
chesinivel* egyetemben a' Német Országi *la. cula-*

risatio, és compensatio dolgának végképen való el végzésén dolgozzanak. Minthogy a' Bécsi Császári, és Berliini Kir. udvarok néhány egyházi Választó Fejedelemségeket további meg maradások felett meg nem eggyvezhetnek egymás közt, az egész Német Országi Compensatio dolgának helyes elintzését erre a' Commissióra bizta a' Fő Conzul, melly ha az igazságnak és mértékletességnek sinór mértéke szerint vitetődik véghez, ő is helybe fogja azt hagyni.

A' Római udvarnak Párisban lévő első követje (Cardinalis a' latere) Kardinál Káprára egy gyökerés irást küldött a' Brüsszeli Érsekség nagy Vicariusához, a' mellyben az egymással ellenkező részeknek egymással való meg békéltetéseket, es az eddig történt dolgoknak örök feledékénységbe való merítéseket ajánlya nékie. — Azok a' Német Országi Érsekek, Püspökök és Abbások, a' kik a' Rénuson túl fekvő örökségeiket a' *Lünevillei* békeségnek meghatározása szerint elvették, a' Sz. Pápnak azon parantsolatjára, a' mellyben a' Bnagok egyházi hivatalyaikról való lemondásra meg hivattak, azt felelték, hogy ők a' Fels. Cs. udvar hire és meg eggyezése, vagy inkább helybe hagyása nélkül azt tellyességgel nem mivelhetik.

Párisból Decemb. 21 ik napján 1801. Tegnap viradóra indult innen el a' Fő Conzul *Lyonba*, kit a' Conularis Gárdának egy osztálya kísir oda. A' Cisalpinai deputatusokat igen jó szivvel fogadták a' *Lyon* városbéliek, 's mindeniknek illendő kvártélyt adtak, és azon iparkodnak, hogy semmi panaszok ne lehessen ellenek. A' Frantzia fő Conzulnak főgőra General *Murat* is oda érkezett, ezt is rangjához, 's virtusaihoz illendő tekintetben tartják a' *Lyonbéliek*.

A' Breffi flottának December 14 dik napján onnan lett ki evezését senki se hozhattya többé

kétségbe. Ez a' szép flotta 23 linea vagy hadakozó hajókból álló, úgymint 17 Frantzia- és 6 Spanyol hajóból, a' mellyek közt 4 fregat, és 3 korvette van. Ennek fő kormányozója Francia Admiralis *Villaret Joyeuse*, és Spanyol Admiralis *Gravina*, a' ki a' Kuba szigetbe küldetik fő Kormányozónak — Ezen az egyesült flottán 25 ezer válogatott emberből álló Francia sereg van, a' kiknek ha csak híreket hallják is a' St. Dominói pártosok, még is meg rettennek, és önként alája vetik magokat a' Fr. Republikának. — Status Tanácsos *Benezech* is ezen a' flottán van maga familiájával.

A' belső dolgokra ügyelő Fr. minister, polgár *Chaptal*, annak a' maga virtusairól híres *Malshesherbesnek* márvány köből készített melly képét, a' ki néhai *XVI Lajos* szerentsétlen Fr. Királynak ügyét védelmezte vala, és azon tselekédetéért, a' vértízopó *Roberspierre* kegyetlen uralkodása alatt gyllotiniroztatott, a' Párisi nemzeti Institutum szalájába állitatta fel. — Ennél a' mostani Fr. Kormányszék nem adhatott volna maga virtusairól izebb példát.

A' Novemberi tengeri szélveszek, és hófzszas elsőzés felette sok kárt tettek *Bourdeaux* környéken, és olly nagy özön vizet okoztak, hogy egyik helyfégből a' másikba menni éppen nem lehetett.

Nagy Britannia

London, December 12 = dikén. Az Angliai leg ujjahb Próféták közzül a' leg nagyobbikat, *Pombel Josef* nevezetűt, a' napokban a' Politziai igazgatószék el fogatta, és a' fenytő házba záratta; azért, hogy már több versben is megintette, hogy ne profétálgasson annyit: 's még is meg nem szünt, pedig igen felelmes és kedvetlen dolgokat jö-

vendült, a' mellyek által a' könnyen hívöket sokszor el tsábitotta. Nem értett pedig igen sokat a' jövendőmondáshoz, minthogy még tsak azt sem tudta völt meg jövendőlni, hogy a' fenytöházba fogna zárattatni.

A' Londoni kereskedökhöz sok ezer levelek érkeztek által egyszeriben. Némely kereskedö házak 300—400 Forint posta = pénzt is adtak ki egyszeriben. Gondólni lehet, melly felettébb boszszonkodtak ezek, midön a' leveleket fel nyitván látták, hogy ennek elötte három esztendővel irattattak. A' Frantzia prédáló hajók egy Amérikai hajót fogtanak völt el már jó ideje, és ezzel égygyütt került völt ez a' sok levél is a' kezekre. Látván a' meg tsalatott Londoni kereskedök a' siomságot, tsak a' fejekét tsaválták: a' leveleknek pedig már most leg kissebb háznát sem vehették. — Egyiptomból egyszerre tiz ezer levelet vettek a' Londoniak.

Az a' Spanyol és Belga hadi fogjokra tett költsége a' Nagy Britanniai Országlószéknek, a' mellyet ez a' hadakozás okozott, 8 millió Forintokra számláltatik. Azt kívánnya az Országlószék, hogy Spanyol ország és a' Batava Respublika, ezt is fizessék meg, mint törvényes adósságot. — Az a' hír már hivatal szerént való hírdetmény által is meg tsáfoltatott, hogy a' Frantzia Országlószék, Nagy Britanniának, a' Frantzia fogjokra tett költségének le fizetéséül, Tabago szigétét által engedte völna.

Azt írják *Plymouthból*, hogy ott 42 esztendő-től fogva nem értek olyan szélvészt, és tenger hánykodáft, mint most Déc. 9-dikén. Temérdek sokaság ki gyülekezett völt a' városból a' tenger partra a' meg haragudott tenger' duhösködéserek szemlélésére: a' midön égyyszer tsak azon vették észre magokat a' nézők, hogy egy valami 40 lábnyom magasságu hab a' part felett ki tsap-

ván, öket, mint valamely falat, jó darabnyira hátra tsapta. Tsak ugyan életben maradtak minyájn. — A' Virginiai partok mellett egy hajó, a' mellyen 300 Irlandiai kivándórlottak vótak, úgy el sűjvedett, hogy tsak egy ember is ki nem szabadú hatott rólla.

A' Londoni Fő Kormányzók arra ajánlotta önnön magát, hogy az *Amiensi* Congressus végződése után minden politica vélekedéseikért fogságra vetett, és hazájokból frantivetett személyeket szabadtságha fog helyhezsetoi, és meg engedni, hogy a' honnyaikból ki költöztek vissza térhessenek azokba. — Néhai XVI. Lajos Frantzia Királynak ifjabb testver öit, az úgy nevezett Artéziai Gróf, újbban Edinburgba, Skótzsiának fő és anya városába utazott, és ott marad mind addíg, míg az *Amiensi* Congressuban a' Frantzia Királyi hercegeknek jövendőbel sorok meg nem határozódik. — *Londonból* írjak, hogy *I. Sándor* Orosz Császár azon 200000 rubelből a' fő penziót, a' mellyet néhai *I. Pál* Császár, XVIII. Lajos királynak egynéhány elztendőig fizetett, de végtére tőlle el vett, azon szerentsélen Királynak vissza adta. — *Lord St. Vincent* az Angliai tengeri dolgokra ügyelő Collegiumnak mostani Fő igazga ója azon nyavalyájából, mellyben veszedelmessen feküdt vala, szerentsélen meg gyógyúlt — *Lord Nelson* fogja azon Angliai flottát kormányozni, a' melly most napnyugoti Indiába küldetik. — — A' Breffl Frantzia flottát *Admiral Mitchell* fogja a' Sz. Dominói szigetig késérni.

Londonból, Decemb. 15-ikén 1801. Leg közelebb két fa héjjal és szegfüvel meg terhelt hajók érkeztek ide *Ceylonból*. — *Chinából* o'ly hir jött hozzánk, hogy három tartomány egészlen fel támadt vólna a' Chibai Császár ellen, és hogy azon roppant birodalomnak több lakosi, a' kiknek

333 millió főre tétetik a' számok igen haj'andók a' Császárnak, és azoknak a' Tatároknak, a' kik a' 17-ik században Ch'nát meg hódoltattak magok között való ki hajtásokra.

Nem regiben egy fontos irás jött ki Londonban, mellyben ellene mondhatatlanul megmutattya annak szerzője, hogy 558 millió font sterlingre, az az. 5580 millió forintra megy Angliának Status adóssága, a' mellvért 25 millió font sterlinget, vagy 250 millió forintot kell interes fejében esztendőként fizetni, és hogy a' békeséges esztendőkre is 32 millió f. sterlingre, vagy 320 forintra megyen annak költsége.

Londonból Dec. 16 ikán 1801. Az első Novemberi tengeri szélveszek leg jobban meg táfolták Ex-minster *Windhám*nak azon argumentumjait, a' mellyekkel ő azt igyekezett vala megmutogatni, hogy a' Frantziák ellen viselt hadakozásnak további folytatása nagyobb hasznára és boldogságára szolgált volna nagy Britannianak, mint a' velek között békekesség. E' tárgyat, mint legnagyobb szerentsét úgy nézik most az Anglusok, a' melly nélkül a' Frantzia, Spanyol, és Belgiumi kikötőhelyek előtt vigyazott flottáikat mind egy szálíg a' mellységes tengerek örvényeibe temették volna az első Novemberi tengeri iszonyú szélveszek és fel toronyozott habok. Önnön magok az Anglus hajoserégbéli tiszték meg vallyák azt, hogy azokat az igen szép, de egyszermind költséges flottákat semmi emberi erő meg nem menthette volna a' végső veszedelemtől, és hogy ha addig a' békekesség el rem következett volna, minden ellentállás nélkül ki szállhattak volna a' Frantziák Angliába, Skotziába és Hyberniába. Ha valaha, most bezzeg betsüllik minister *Addington*, még azok is, a' kik ennekelötte Ex-minister *Windham*mal egyenlő értelemben voltak.

A' Londoni ministerium nagyon bosszonko-

dik az ellen a' békeffég ellen, a' mellyre a' Fényes Porta a' Francia Republikával lépett, látvan világossan, melly nagy hasznára szolgállyon az az utólsóbnak. Ezen való nagy érzékenységet, ki is nyilatkoztatta a' Fényes Porta előtt, mellyre ily választ vett, hogy más úton módon jutalmaztódna meg Nagy Britannianak eránta mutatott hivsége.

Parlamentális Dolgok.

A' 4-ik Decemberi gyűlésben azt sürgette az alsó Parlamentumnak egyik tagja *Jefferies* Úr, hogy a' Wallisi herczegnek és herczegnének adósságait fizettesse ki már valahára a' Parlamentum, mellyet most, a' midőn már a' Statusnak költségei meg kissebbültek, könnyebben végbe viheti, mint ennekölte való esztendőekben. Ezt pedig azért sürgette ő ily igen, mivel ő is ezüffel, jó gyökkel és betses kövekkel kereskedvén, ő is a' Creditoroknak számok közt van.

A' Parlamentumnak 7 ik Decemberi gyűlésében, arról akarvan *Robson* úr értekezni, mire fordítatott legyen a' Liffzaboni udvarnak, a' múlt Juliusban rendeltetett 300 ezer font sterlingből álló pénzbeli segittség, *Minister Addington* akként felelt, hogy az a' summa arra a' végre költetett el, a' mellyre a' Parlamentum meg határozta.

A' mostani Londoni Lord Major, az az, Fő Polgár mester *Curtis* Úr egy ily planumot terjesztett az Alsó Parlamentum eleibe, melly szerint a' közönséges piatzokra vitetni szokott életnek, és lifiznek határozódna meg az árra. Erre így felelt *Minister Addington*, mint a' Financziának Fő Cancelláriusa: „A' valóságos Brittusnak leg nagyobb jutalma abban áll, ha ő arról meg legyen győződve, hogy ő maga hazájának tellyes tehetsége iszerént igyekezett szolgálai, egy ily

principium ez, mellyet a' mi Constitutióknk helybe hagy, és a' mellynek fel - forgatását én soha jóvá nem hagyom. — A' mi ezt a' billt illeti, ez eránt való értelmemet egészen a' Parlamentum itilétére tamasztom. Az illyetén rendelés a' Parlamentum méltóságával és böltsellégével ellenkező, és nagyobb nyomorúságot vonhatna maga után, sőt a' valóságos kereskedésbéli politikának is ellenére vó'na. Ez a' **rendelés** sem az árendásokat, sem a' lífztel kereskedőket nem nyomná, a' kik úgy tarthattyák a' magok portékáikat, a' mint akarják; hanem inkább a' kenyérsütőket terhelné, 's arra kényszeritené, hogy vagy elegyítsék kenyereket, vagy könnyebnek tsinálják mint kellene, mivelhogy ő nékik is az olly időben, a' mellyben a' fa, a' munkásoknak a' bérek, és az eleségnek az árra nevededik, sokkal több költség kivantatik magok táplálásokra, és így több haszonra van szükségek, különben vagy fel kell melferségekkel hagyni, vagy a' amizsnából élni. Én tehát helybe nem hagyhatom ezt a' planumot, 's azt tartom, hogy azon a' közönséges taksalásnak el töröltetése, a' melly a' serfözök közzé már bé vitetődött, leg alkalmasabb eszköz lenne a' drágaságnak, és a' sokféle tsalárdságoknak el távoztatására. — — Azok az eszközök, a' mellyekkel a' Parlamentum az utólsóbb esztendőknben a' drágaság el kerülésére élt, nem kevesítették, hanem inkább öregbítették a' gabona árrát. — Reménylem, hogy minden taksalásnak alkotmányja el fog töröltetödni, mivel hami a' mi töke pénzünkkel tartóbb creditumot szerezhethünk magunknak, és a' külső Országi piaczon többet vásárolhatunk mint mások, mert nem adhatnánk mi belső kereskedéseinkben portékainkat oltsóbb árron el. — Irlandiában egészen meg tiltatott a' tizta buzából való pálinka főzés, hasonló parantsolat

ment ki Angliában az árpából főzött égetett ital
ellens. a. t.“

Helvétziai Respublika.

Bernből Decemb. 20 ikán 1801. Tegnap érkezett ide az a' kurir, a' kit polgár *Reding* Párisból küldött polgár *Frischinghez* a' ki által azt írja, hogy ötet igen saivellen fogadta a' Fő Conzul, és arra ajánlotta magát, hogy mindent, a' mit Helvecziának boldogságára alkalmas eszköznek lenni lát, végbe vinni kész legyen, hogy ezen Respublikának határjai nem öltve szorítatn hanem inkább ki terjesztetni fognak s. a. t. — Addig mig Helvétziának dolga el nem válik egészen, *Reding* oda nem akarja Páris várossát hagyni, melyről gyakorta is tanácskozik a' fr. külső dolgokra ügyelő minsterrel, polgár *Talleyrandal*.

Churból Dec. 16 ikán 1801. A' Graubüdeni lakosoknak azon levelekre, a' mellettök minapában azo Canton helytartójának bé adtak, illetén foglalatú valaszt adott ez: Nagy bosszúsággal hallottám, hogy ezen Cantonnak néhány környékeiben mindenféle költött hírek repdesnek, 's olly lépéskételekre ösztönöztetnek a' lakosok, a' mellyek nem a' valóságos boldogságra, hanem inkább boldogtalanságra és végső veszedelemre vezetnék őket. — Jól tudom, hogy olly személyek, a' kiknek köztünk lakni nem is tetizik, azon iparkodnak, hogy a' leg próbátabb hiveségű hazafiakat is gya ú ágba ejthessék, 's olly bitautások által, a' mellyeket a' mi kívánságunkat egygyezőknek lenni latnak, kívánnyak őket erőszakos kételekre tántorítani, holott igreteiknek bé tellyelítésére se erejek, se erizek, se tehetegek nintse egeodó. Ezen válaszáat, végtére illy szókkal rekeztibé: „Kedves polgártársaim, ne engedjétek, hogy ezen ezokról a' Kormányzásnak jelentést tenni kente-

len legyek, 's őjjátok meg magatokat azóktól a' f. omorú intézetektől, a' mellyekkel ellenetek élni kényszerítetne.,,

Ezen Republikának apróbb Cántonjaiban újjobban függetlenség, pártoság, részre hájás, elülés fülés, békételenség, és az Előjárók eránt való engedetlenség uralkodik.

Portugallia.

Lisszabonból Decemb. 15. napján 1801. Végre ha mind késő is által látta azt a' mi Kórmány-székünk, hogy a' jó Policia nélkül a' közönséges isendességet és bátorságot fenn tartani lehetetlen. Ritkán múlt el egy nap, vagy éjel, a' mellyen vagy gyilkosság, vagy lopás ne történt volna városunkban. A' Policiának fel állítására a' következő történet szolgálhatott alkalmatosságot. — Minister Don Rodriguesnek egyik inasa fényes nappal ura házanak ajtaja előtt álván meg öletett. — A' gyilkos egyfizeribe el fogatott, tituló bírák elejbe idéztetett, meg szententziáztatott, és fel afasztatott, a' mellyen a' Lisszabóni lakosok, a' kik régen, vagy talán soha illy dologot nem láttak, felette bámúltak. Azon alkalmatossággal azt is ki hirdettette a' Fő Kórmány-szék, hogy ennek-utánna is ekként fogna azokkal bánni, a' kik ember társaikat életektől meg fosztyák. Ezután a' városnak minden útzaiban egő lámpasok fognak éjjel világítani, és a' város is meg fog a' sártól tisztitatosi, a' melly eddig az első időkben térdig érő volt.

Orosz Birodalom.

Az özvegy Császárné I. Sándor Császárnak édes anyja, kedves fiának meg egyyezésével, Wilhelmina Bádeni, 's az Anhalt Bernburgi hercege

kis asszonyokat 's több Orofz dámákat a' Katalin Rendjének nagy kerelztjével meg tisztelte.

Elogyes Dolgok.

Fr. Generál *Miollis*, *Virgilius*nak melly képét *Mantuában*, a' *dell Arginia* nevezetű piatzon fel állította, 's azon helyet *Virgilius* piatzának nevezte, és ezen *Mantuában* született híres Római vers Irónak emlékezetére innepet szentelvén, fényes vendégséget adott.

Egy *Massimiliano* nevű igen híres Római képfarago, az ott lévő *Frantzia* követnek polgár *Cacoultnak* hagyasából, Fő Conzul *Bonaparte* melly képét igen szép márványköből faragta ki, a' melly minden óran *Parisba* fog küldödni.

* *

Másodszori Hiradds. Cluj

Mint hogy én alól meg nevezett, minden még most is birtokaimban lévő Magyar Országi jóságaimat, vér fzerént közelébb való atyámfiainak, Özvegy Gróf *Károlyiné* született *Baró Harucker* *Joséfa* Afzszonynak, és a' *Stockhammer* Grófi *Familiának* minden jussaimmal egygyütt által adni jónak találtam, és ez eránt ő vellek megis egygyeztem: ehez képpett a' kiknek valamelly praetensiójok volna ez eránt, *Báró Bolza Péter* Generál = *Májor Úrhoz* folyamadjanak. — Költ *Bátsben* *Décember' 22 = dikén 1801.*

Özvegy Gróf *Siskovicsné*,
született *Baró Harucker* *Borbára.*

D. D. S.